

kud se domnívá, že každé vydávání ve veřejný posměch samo o sobě — a pouze to a ne více zjišťuje rozsudek — naplňuje již skutkovou podstatu přestupku (přečinu) podle § 491 tr. zák., kdežto podle správného výkladu zákona nelze vydáváním u veřejný posměch rozuměti již sesměšňování někoho — tudíž ironické, satirické, sarkastické výrazy, karikatury, vůbec dobírání si někoho, — nýbrž, jak dokazuje již nadpis »hanění« k § 491 tr. zák., pouze takové sesměšňování, jímž někdo má býti »na vážnosti snížen«. Právě tato náležitost není však naplněna oním projevem, jak jej zjistil nalézací soud; vždy« pokud se vyslovuje naděje, že dobrým následkem nepříjemných příhod při oné hře bude, že soukromý obžalobce zmizí z fotbalového hřiště, nespátřuje soud sám, jak z rozsudkových důvodů vysvítá, v této poznámce sesměšňování a to právem, poněvadž tu jde o projevení názoru podle událostí při hře na kopanou se odehravších zřejmě odůvodněného, jímž se neubližuje ještě cti soukromého obžalobce, a poznámka, že budoucně »zůstane u svého kopyta«, by mohla býti, i kdyby se vycházelo s hlediska pro obžalovaného nejnepříznivějšího, že měla býti narážkou na povolání soukromého obžalobce, nanejvýš jeho ironisováním, jeho odkázáním do oboru působnosti, jemuž rozumí, s jistou satirickou narážkou na jeho povolání; nikdy však taková narážka, ať již byla správná nebo nic, nebyla způsobila, sesměšňovati soukromého obžalobce ve veřejném mínění způsobem snižujícím a stavěti snad povahu, vlastnosti, smýšlení jeho do světla, že by tím trpěl na své cti a na úsudku jiných o jeho hodnotě jako člena lidské společnosti. Bylo tu tedy zmateční stížnosti vyhověti a uznati ve věci samé na podkladě skutečností prvním soudem zjištěných, jak se stalo.

Čís. 3208.

Pojem »domu« ve smyslu § 83 tr. zák. nelze omezovati jen na budovy, nýbrž domem dlužno rozuměti kromě vlastních budov i jejich příslušenství, s nimi pomocí zdí, plotů neb ohrad jeden celek tvořící, tedy zejména také připojené k nim o h r a ž e n é dvory.

(Rozh. ze dne 14. června 1928, Zm I 167/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmatečným stížnostem obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Liberci ze dne 24. ledna 1928, pokud jím byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem podle § 83 tr. zák. a to zmatečným stížnostem Emila L-ého, Emila S-a a Emila Š-a veskrze, zmateční stížnosti Waltra P-a potud, pokud tento obžalovaný byl uznán vinným zločinem podle § 83 tr. zák., v druhém jemu za vinu kladeném případě, to jest násilným vniknutím na dvůr P-ův, rozsudek prvé stolic ve výroku o vině, pokud uznáni byli vinnými Emil L., Emil S. a Emil Š. vůbec a pokud uznán byl

vinným Walter P. ohledně zmíněného druhého případu, jakož i ve výroku o trestech těchto čtyř obžalovaných a ve výrocích s tím souvisejících zrušil a věc vrátil soudu první stolice, by o ní v rozsahu zrušení znova jednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Rozsudek první stolice vyslovuje ve výroku povšechně, že obžalovaní vnikli společně do domu Bruna P-a aby (správně a, je-li to uznává vinnými dokonaným zločinem § 83 tr. zák.) vykonali tam na něm násilí. Přes to je z obsahu a z celé úpravy rozhodovacích důvodů zřejmo, že rozsudek rozeznává mezi dvěma, ovšem v též den bezprostředně po sobě se udávajícími případy rušení míru domovního, a že uznává v tom kterém případě vinnými jen ty obžalované, kteří vešli při případu tom do obydlí P-ova (včetně dvora); plyne to zejména z toho, že rozhodovací důvody nezjišťují, že v davu, z něhož vkročili po výtržnostech jím spáchaných do domu P-ova obžalovaní R., P. a B., byli též ostatní obžalovaní a nezmiňují se o jejich přítomnosti v davu v určené době ani v úvahách o spolupachatelství a o právních důsledcích z něho odvozených. Tak rozumějí patrně rozsudku i zmateční stížnosti. Ve příčině druhého příběhu zjišťuje rozsudek, že po chvíli — když byl již dav od domu P-ova odtáhl a i obžalovaní na prvním příběhu účastenství z domu toho se byli vzdálili — dostavili se obžalovaní L., S., B. a Š., že se pak na dvoře P-ově staly projevy a vyhrůžky v rozsudku uvedené, že se v důsledku jejich P. rozhodl žádané prohlášení vyhotoviti a odebral se s L-em, S-em a B-em do kanceláře, ve které pak došlo k dalším událostem v rozsudku vyličeným, kdežto Š. zůstal na dvoře. V konečném (povšechném, tudíž i druhého případu se týkajícím) závěru vyslovuje rozsudek, že obžalovaní vnikli do obydlí P-ova, aniž uvádí, miní-li obydlím v souzeném případě dvůr, pokud se týče jen dvůr či i kancelář, pro niž by se byl, rovněž jako pro místnosti prvním případem dotčené, hodil spíše přesnější výraz dům; rozsudek uznává vinným i Š-a, který do kanceláře vůbec nevstoupil, a podotýká v úvahách o spolupachatelství, že činnost spolupachatele, pro niž tento jest zodpovědným za celkový výsledek společné činnosti, spočívá i v pouhé jeho přítomnosti, takže rozsudek shledává — nevztahují-li se úvahy o spolupachatelství vůbec jen na vykonání násilí — právní důvod zodpovědnosti Š-a za vniknutí podle § 83 tr. zák. výhradně v tom, že vstoupil do dvora, v němž i na dále zůstal. Z toho zřejmo, že rozsudek pokládá — podle zjištěné situace nikoliv neprávem — přechod L-eho, S-a a B-a ze dvora do kanceláře s hlediska vniknutí do domu za nezávadný a shledává »vniknutí do domu« výhradně v tom, že tito čtyři obžalovaní vstoupili sice se souhlasem P-a, avšak vynuceným dřívějším řáděním davu, tedy v pravdě proti jeho vůli do jeho dvoru. A tu ovšem nelze — jak vyslovil zrušovací soud obzvláště v rozh. čís. 1029 sb. n. s. — pojem domu ve smyslu § 83 tr. zák. omezovati jen na budovy. Domem dlužno naopak rozuměti kromě vlastních budov i jejich příslušenství,

s nimi pomocí zdí, plotů neb ohrad jeden celek tvořící, tedy zejména také připojené k nim ohražené dvory. Než těchto předpokladů, za kterých by nezastavený pozemek — dvůr — požíval nejen ochrany poskytované první větou § 83 volným pozemkům, nýbrž i zvýšené ochrany, poskytované druhou větou téhož § domům a příbytkům, rozsudek nezjišťuje. Podřaduje-li rozsudek beze zjištění skutečností onoho rázu dvůr P-ův pod pojem domu a v důsledku toho svémocný vstup obžalovaných na tento dvůr ve spojení s násilím tam vykonaným pod ustanovení § 83 tr. zák., spočívá dotyčná část odsuzujícího výroku na nesprávném použití zákona i bylo ji, jelikož jest nesprávné použití zákona v tomto směru stížnostmi vytýkáno, i s příslušnou částí výroku o trestu a dalších výroků s tím souvisejících z důvodu čís. 10 § 281 tr. ř. zrušiti, aniž třeba zabývatí se ostatními vývody stížností. Ve věci ještě rozhodnouti nelze. I když po případě odpadne zákonný znak vniknutí do domu, zbývá vykonané násilí, pozůstávající v protiprávním nátlaku obžalovaných na vůli Bruna P-a za účelem vynucení prohlášení a tím i závazku určitého obsahu. Skutečnosti, jichž zjištění je třeba k posouzení, zda jde v onom nátlaku o zločin vydírání podle § 98 b) tr. zák. či po případě o přestupek útisku podle § 1 zákona čís. 309 z roku 1921, nejsou v rozsudku zjištěny; zejména nejsou v rozsudku obsažena zjištění po stránce subjektivní oněmi delikty vyžadovaná. Bylo proto zmatečným stížnostem oněch obžalovaných za souhlasu generální prokuratury podle § 5 novely ku tr. ř. vyhověti ihned v zasedání neveřejném a vrátiti věc soudu prvé stolice, by o ní v rozsahu zrušení s hlediska § 83 tr. zák., po případě s hlediska dalších zákonů právě uvedených jednal a rozhodl.

Čís. 3209.

§ 57 min. nař. ze dne 23. listopadu 1905, čís. 176 ř. zák. má na mysli nejen taková místa, kde dělníci při výkonu svého zaměstnání pravidelně chodí, nebo místa, na nichž dělník přichází se strojním zařízením neustále v bezprostřední styk, nýbrž vůbec taková místa, která jsou dělníkům z důvodu jejich zaměstnání (práce) vůbec přístupná.

(Rozh. ze dne 21. června 1928, Zm II 137/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Moravské Ostravě ze dne 11. listopadu 1927, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu prvé stolice, by o ní znovu jednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost dovolává se důvodů zmatečnosti čís. 5 a 9 a) § 281 tr. ř. Valnou částí svých vývodů neprovádí však žádný z důvodů